

Narodna biblioteka „Dr Ejup Mušović“
Ferhadija 2/1 Tutin 36320; tel/fax 020/811-187;
e-mail: ejup.musovic.bib@gmail.com

Program rada za 2026. godinu sa finansijskim planom

Tutin, maj 2026.

Kada se donosi ovaj dokumenat, predlagač je uvijek pred dilemom:

-poštovati zakonske odredbe u okviru kojih bi trebalo da se odvija bibliotečka djelatnost, ili:

-aktivnosti biblioteke smjestiti u postojeće prostorne, kadrovske i finansijske okvire.

Ipak, predlagač se opredjeljuje za kombinovanu varijantu u okviru koje će biti predočene:

I Ostvarivanje zakonom utvrđenih funkcija

II Uslovi za izvršavanje Programa

I

Ostvarivanje zakonom utvrđenih funkcija

U okviru ovog dijela iskazuju se:

1.Broj i struktura planirane nabavke bibliotečke građe iskazano u fizičkim jedinicama:

-po vrstama građe (knjige, naslovi periodične publikacije i broj primjeraka i druge građe u zavisnosti od strukture planirane nabavke),

-po načinu na koji se planira prnova (sredstvima budžeta, sopstvenim sredstvima, poklonom dobijenim od Ministarstva kulture, informisanja i informacionog društva) poštujući potrebe i standarde.

2.Obrada bibliotečke građe-planirani broj kataloških jedinica za:

-autorski katalog,

-predmetni katalog,

-stručni katalog,

-automatizovanu bazu.

3.Korišćenje bibliotečkih usluga:

- planirani broj upisanih korisnika,
- planirani obim korišćenja fondova,
- međubibliotečka pozajmica,
- planirani broj fotokopija i mikro oblika.

4.Kulturno-prosvjetna djelatnost,planiran broj:

- izložbi,
- književnih susreta,
- predavanja,
- promocija,
- obilježavanja jubileja,
- godišnjih manifestacija (sadržaj i trajanje).

5.Izdavačka djelatnost-planirani naslovi i tiraž:

- knjiga,
- serijskih publikacija,
- zavičajnih bibliografija,
- elektronskih publikacija i dr.

6.Stara i rijetka knjiga:

- planirana prinova,
- uslovi čuvanja i korišćenja,
- mjere zaštite (evidentiranje, registrovanje, konzervacija, restauracija).

7. Ostvarivanje matičnih funkcija

8. Planirana revizija koja zavisi od obima bibliotečke građe i organizacione strukture:

- obim,
- vrijeme,
- metod koji će biti primijenjen,
- broj radnika koji će biti angažovan.

9. Zaštita bibliotečke građe

Planirane aktivnosti u vezi sa načinom :

- čuvanja bibliotečke građe,
- protivpožarne zaštite,
- zaštite od vlage i drugih uzročnika koji mogu da dovedu do oštećenja ili uništenja,
- knjigovezački poslovi (povez i prijevoz),
- fizičkog obezbjeđenja fonda i dr.

II

Uslovi za izvršavanje programa

Osnovni uslovi za funkcionisanje biblioteke pa i za ostvarivanje programa su:

- prostor,
- oprema,
- kadar,
- finansijska sredstva.

O uslovima i okolnostima u kojima se odvija rad naše biblioteke biće riječi u daljem obrazlaganju programiranih aktivnosti tokom 2026.god.

1.Naša biblioteka, po broju bibliotečkih jedinica, zaostaje u odnosu na ono što je predviđeno Standardima za javne biblioteke u Republici Srbiji.

Prema broju stanovnika u opštini, naša biblioteka je svrstana u treću kategoriju. To su opštine u kojima živi 20.000 do 35.000 stanovnika. Početni fond knjiga trebalo bi da bude 70.000 ili 2 knjige po stanovniku.

Očekujemo da ćemo bibliotečki fond tokom 2026. godine uvećati za oko 800 monografskih publikacija, od čega :

-50 % beletristike, ili 350 knjiga,

-40 % literature za djecu i omladinu, ili 320 knjiga,

-6 % stručne literature, ili 78 knjiga,

-4 % referensne literature, ili 52 knjige.

Serijske publikacije za sada, u manjem broju, dobijamo besplatno. Trebalo bi, prema Standardima, da dobijamo godišnje najmanje 30 naslova. Očekujemo 3 do 5 naslova godišnje.

Najveći broj knjiga dobijamo od Ministarstva kulture, kroz otkup. Dio knjiga očekujemo u vidu poklona od autora i izdavača, a nešto ćemo dobiti i od osnivača.

Svaka javna biblioteka treba da ima Zavičajno odjeljenje u okviru kog se nalazi i vodi zavičajna zbirka. U okviru tog odjeljenja istražuje se, skuplja, obrađuje, čuva i daje na korišćenje bibliotečko-informaciona građa o historiji, društvenom i kulturnom razvitku područja na kome biblioteka djeluje.

Javna biblioteka bi trebalo da digitalizuje zavičajnu zbirku kako bi ona bila dostupna što širem krugu korisnika u okrugu, zemlji i svijetu i kako bi na taj način bila zaštićena i sačuvana u digitalnoj formi.

Zavičajna zbirka obuhvata : monografske i serijske publikacije, neknjižnu građu (rukopisi, gravire, pozivnice, plakati, programi, fotografije, razglednice,

kartografska građa i dr.) kao i multimedijalnu građu (CD, DVD, zvučni i video zapisi). Građa zavičajne zbirke koristi se isključivo u prostorijama biblioteke.

Sredstva koja bi trebalo da obezbijedi osnivač tražili smo u okviru finansijskog plana za 2026.god.

Od članarine, podmirujemo druge izdatke, jer se izdaci za materijalne troškove neredovno servisiraju.

2.Smatra se da biblioteka uspješno radi ako se bibliotečki fond, dakle ukupno raspoloživa literatura u biblioteci, obrne najmanje 2 puta.

Biblioteka će težiti da njenim uslugama bude obuhvaćeno makar 10 % stanovništva. I pored povoljnosti koje korisnici naših usluga imaju, a izražene su kroz skromnu članarinu i mogućnost da svi članovi domaćinstva mogu koristiti bibliotečku građu sa jednom članskom kartom, odziv je za sada skroman: biblioteka trenutno ima 1471 registrovanih čitalaca koji posjeduju člansku kartu na svoje ime.

U okviru međubibliotečke saradnje zaposleni će pomoći da se literatura koju naša biblioteka ne posjeduje, a potrebna je korisnicima, dobije kroz pozajmicu iz drugih biblioteka.

Pravo korišćenja bibliotečkih usluga, pa makar i na stepenu razvijenosti na kakvom je naša biblioteka, imaju svi građani pod istim uslovima.Zato je potrebno i radno vrijeme biblioteke prilagoditi zahtjevima korisnika.

Opštinska biblioteka bi trebalo da bude otvorena od 40 do 60 sati nedeljno, zavisno od kategorije biblioteke.

3.Opštinska biblioteka je na teritoriji svoje opštine kulturna i obrazovna ustanova, kao i nosilac bibliotečko-informacione djelatnosti u opštini. Ona je i glavni pokretač prikupljanja, očuvanja i promocije lokalne kulture u svoj njenoj raznolikosti.

Naša boblioteka, tokom godine, osim uobičajenih bibliotečkih aktivnosti svoj program upotpunjava različitim kulturnim i javnim manifestacijama. To će činiti i tokom 2026.god:

- Takmičenje recitatora osnovnih i srednjih škola sa područja tutinske opštine, mart-april;
- Regionalna smotra recitatora: druga polovina maja;
- Tutinski književni susreti, 48.put:novembar 2026.;
- Nagradni konkurs za najbolji literarni rad
- Promocije i književne večeri:tokom cijele godine;
- Gostovanje po školama književnih stvaralaca koji pišu za djecu.
- Takmičenje u besjedenstvu polovina oktobra.

4.Ostajemo otvoreni za sve vrste književnih i drugih publicističkih poduhvata. Naročito smo zainteresovani za djela zavičajnih stvaralaca. Otuda treba stvarati uslove za formiranje zavičajne zbirke u kojoj bi mjesto našle monografske i serijske publikacije, neknjižna građa, kao i multimedijalna građa.

5.Kada je riječ o staroj i rijetkoj knjizi, ništa do sada nije učinjeno da se do takvog rariteta dođe.Možda bi neki oblik javnog poziva da se do takve rijetkosti dođe dao rezultata.

6.Naša biblioteka ne obavlja matične funkcije, ali smo spremni da u okviru raspoloživih kapaciteta pomognemo školskim i drugim bibliotekama. Revizija i otpis bibliotečko-informacione građe sprovedeće se prema propisima o reviziji i otpisu.

7.Bibliotečka građa čuva se u prostorijama koje ne odgovaraju standardima za rad biblioteka. Prostor je nedovoljan.

U biblioteci postoji oprema za protiv požarnu zaštitu, te je tokom godine treba servisirati i prilagoditi uslovima.

Biblioteka nema knjigovezačku službu, pa će, kao i do sada, koristiti usluge ovdašnje štamparije za povjez i prepovjez oštećenih knjiga.

II/I

Uslovi za izvršavanje Programa

1.Prostor: Prema broju stanovnika u opštini, naša biblioteka svrstana je u III kategoriju, što odgovara području na kome živi od 20.000 do 35.000 stanovnika.

Biblioteka je u zgradi koja ima i druge namjene, pa je potrebno osigurati smještaj u posebnom dijelu zgrade i obezbijediti poseban ulaz.

Standardi za narodne biblioteke u jednoj opštini predviđaju, da se prostor za biblioteku planira:

- prema broju stanovnika,
- prema jedinicama bibliotečko-informacione građe,
- prema broju korisničkih mjesta u čitaonicama.

Naša biblioteka ima 100-m². U tom prostoru smješten je fond od preko 40.000 knjiga, kancelarijska i bibliotečka oprema,osoblje.

Prema Standardima, naša biblioteka bi, u odnosu na broj stanovnika, trebalo da raspolaže prostorom od 780 do 1365 m², ili 39m² na 1000 stanovnika.

2. Oprema :

Biblioteka ima metalne dvostrane police, vitrine, kataloške ormane i radne stolove za osoblje. Zbog skućenog prostora police su „nazidane“ i iznad 185 cm, što onemogućava preglednost i otežava rad zaposlenim jer su prinuđeni da koriste merdevine kako bi došli do željene knjige. Za djecu je ta visina do 165 cm.

Za novine,časopise i drugu bibliotečku građu (audio-vizuelna i multimedijalna građa) potrebne su posebne namjenske police.

3 Kadar: U biblioteci je devetoro zaposlenih i direktor.

Prema mišljenju nadležnih iz Narodne biblioteke „Stefan Prvovenčani“, Kraljevo, iznijetom u Zapisniku o uvidu u stručni rad NB „Dr Ejup Mušović“, br 398 od 28.jula 2022, uz pretpostavku da se i ostali parametri uklape u Standarde o javnim bibliotekama u Republici Srbiji, naša biblioteka bi trebalo da ima između 10 do 12 zaposlenih.

Povoljna je okolnost što se biblioteka uključila u jedinstven bibliotečko-informacioni sistem – COBBIS a to je bilo moguće dobijanjem odgovarajuće opreme i obukom bibliotera koji su završili sve potrebne stručne ispite, obuku za rad u ovom programu i tako dobili licencu za samostalno kreiranje zapisa u bazi podataka, kao i unos knjižnog fonda u lokalnu bazu podataka.

4 Sredstva: Za realizaciju programskih aktivnosti tokom 2026. godine potrebna su sredstva za :

- kupovinu bibliotečke građe, knjiga i periodike,
- bruto zarade i ostale zakonom predviđene naknade za zaposlene,
- materijalne troškove,
- investiciono i tekuće održavanje zgrade i opreme,
- nabavku nove opreme,
- nove investicije,
- izdavačku djelatnost i
- kulturno-prosvjetnu djelatnost.

Što se tiče izvora prihoda, najviše će ih biti iz budžeta lokalne samouprave. Sopstveni prihodi uglavnom će služiti za pokriće tekućih materijalnih troškova.

Bitno je napomenuti da smo u 2026 god. predvidjeli i niz projekata koje smo apliciral i kod ministarstva kulture i informisanja. Ostale pozicije u finansijskom

planu za 2026 god. Date su u obrascu koji je dostavljen Službi budžeta opštine Tutin.

PRIHODI 2026			
1201-4005 Tutunski književni susreti			150.000,00
1201-4004 Festival stvaralaštva mladih			300.000,00
1201-0001 Funkcionisanje -NB Dr. EjupMušović			19.414.000,00
UKUPNO			19.864.000,00
Pozicija	Ekonomska klasifikacija		Iznos
146/0	411000	Osnovne plate zaposlenih	14.071.624,00
147/0	412000	Dopr.na teretposlodavca	2.196.148,00
148/0	413000	Naknade u naturi	0,00
149/0	414000	Socijalna davanja zaposlenim	310.000,00
150/0	415000	Naknada troškova za zaposlene	446.228,00
151/0	416000	Nagrade zaposelnima I ostali posebni ras.	105.000,00
152/0	421000	Stalni troškovi	98.000,00
153/0	423000	Usluge po ugovoru	399.000,00
154/0	425000	Tekuće popravke I održavanje	750.000,00
155/0	426000	Materijal	300.000,00
157/0	485000	Naknade stete za povrede ili stetu nanetu od strane državnih organa	88.000,00
158/1	512000	Masine I oprema	450.000,00
158/0	515000	Nematerijalna imovina	200.000,00
1201-4004 Festival stvaralaštva mladih			
159/0	423000	Usluge po ugovoru	300.000,00
1201-4005 Tutunski književni susreti			
159/1	423000	Usluge po ugovoru	150.000,00
Ukupno:			19.864.000,00

Direktor

